

ZINNIG

opdracht filosofie

**voor NHL deeltijdopleiding pedagogiek
door Marieke van Zadelhoff-Verwelius
september 2003**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	
Hoofdstuk 1	Uitgangspunten	3
Hoofdstuk 2	Mogelijke 'waar'heden	5
Hoofdstuk 3	Stel dat er een ijkpunt bestaat	7
Hoofdstuk 4	Een tegenovergesteld ijkpunt	9
Hoofdstuk 5	Zwakke	14
Hoofdstuk 6	Zijn er bewijzen?	15
Hoofdstuk 7	Conclusie en reflectie	17
Naschrift	Overwegingen van Plato en Nietzsche	19
Literatuuropgave		23

Bijlage: het boek 'Evolutie, een ei zonder kip' door drs. Ben Hobrink

Hoofdstuk 1 *Uitgangspunten*

Bij filosofie, de moeder van de wetenschappen, draait naar mijn idee alles om het zijn. Wie zijn wij? Waarom zijn wij? Waarom zijn wij wat wij zijn? Zijn we eigenlijk wel? Hoe kunnen we dat verifiëren? Zijn wij veranderlijk? Onder invloed van wie of wat dan? Waartoe zijn wij? Enzovoort. Kortom: het hele bestaan zelf en de redenen van het bestaan worden onderzocht.

Vele filosofen zijn ons voorgegaan. Zij kwamen met vaak tegenstrijdige inzichten aandragen. Dat maakte niet uit. Het feit dat ze zoveel moeite deden om het bestaan en de zin ervan te onderzoeken en te trachten die te verklaren, maakte dat zij deel uitmaakten van de rij filosofen. Zelfs al vond de ene filosoof de filosofie van de andere filosoof verwerpelijk of zou dat waarschijnlijk hebben gevonden als hij er kennis van had kunnen nemen.

Nou draait wetenschap erom dat we een stelling kunnen toetsen. Onder vergelijkbare omstandigheden moet men dan als men een situatie herhaalt tot vergelijkbare waarneembare resultaten komen. Het moet mogelijk zijn van een stelling de juistheid of onjuistheid aan te tonen. Dit is op het vlak van filosofie niet mogelijk. We blijven immers altijd op het vlak van de waarschijnlijkheid en van de visie vanuit menselijk standpunt bezien. Zo bekeken is filosofie ook niet een echte wetenschap. Het is meer een ‘trachten te weten’ schap. Wat niet wegneemt dat zij de kennis uit de echte wetenschap mag negeren. Wel mag zij die bevragen. Daar toont filosofie haar kracht: zij gaat na of een argumentatie goed in elkaar steekt en of conclusies redelijkerwijs uit de voorhanden zijnde gegevens getrokken zijn. Ook in de wetenschap trekt met door foutieve interpretatie soms verkeerde conclusies. Onder invloed van later verkregen grotere kennis, is men dan genoodzaakt voorgaande conclusies bij te stellen.

Dat filosofie meer een ‘trachten te weten’ schap is, is eigenlijk jammer. Het gaat immers om zulke basale vragen (zie boven). Leef je eigenlijk wel als je daar niet eens over nadent? Volgens Plato leef je dan een minderwaardig soort leven. Het allerbeste leven is volgens hem het wijsgerige leven. Descartes vindt als eerste zekerheid ‘ik denk, dus ik ben’. Nadenken over deze basale vragen wordt door veel filosofen als een verstandig iets beschouwd.

Nu is de mens niet het product van zichzelf. Ook zijn denken niet. De mens staat niet los van alles wat er al voor hem was, voor hem werd ontdekt en voor hem werd bedacht. Hij wordt ergens in dit alles geboren en bouwt erop voort. Zelfs als hij onderuit probeert te halen wat hij om zich heen vindt, kan hij dat nog slechts doen bij de gratie van de aanwezigheid van datgene wat hij probeert te bestrijden. Hij begint dus niet bij ‘af’, maar ergens in ‘het spel’ waarin hij geboren is. Dat ergens is zowel qua tijd als qua geografische plaats als qua positie. Deze zijn allemaal zeer bepalend voor zijn ‘rol’ in het spel. Deze bepalen voor een groot deel de uitgangspositie van zijn rol.

De uitgangspositie bepaalt weer voor een groot deel waar iemand uitkomt. Maar niet helemaal. (En hier ben ik al behoorlijk aan het filosoferen.) De persoon is niet slechts een willoos slachtoffer van zijn uitgangspositie, maar is in staat of zou in staat moeten zijn om zijn uitgangspositie te onderzoeken. Aangezien die uitgangspositie een soort fundament in ons persoonlijk leven is, vergt dat wel een dosis moed. Want wat zullen iemands bevindingen zijn nadat hij zijn uitgangspositie overdacht heeft? Leidt de kennis die hij erover opdeed tot morele keuzes? Of zou het dat eigenlijk moeten doen?

Zo zien we dat de ene vraag de andere uitlokt. Het lijkt wel dat hoe meer we weten, hoe meer we beseffen dat we niet weten. Terwijl we dus juist meer weten. Erg paradoxaal allemaal. Veel mensen komen ook hier en daar in de knoop met hun weten. Sommigen houden het voor gezien en aanvaarden wat ze tot nu toe ontdekt hebben als ‘de waarheid’. Sommigen zoeken dieper, proberen tot de kern door te dringen en houden een bepaald niveau voor ‘de kern’.

Maar hoe weten we wat waarheid is? Hoe weten we dat we doorgedrongen zijn tot de kern? Is de kern de laatste grootte die we met het blote oog kunnen zien? Is de kern wat we onder de microscoop zien? Wacht maar tot er een betere microscoop wordt uitgevonden.

Of is de kern juist de grootte van alles te bevatten? Maar ons heelal gaat qua grootte ons voorstellingsvermogen ver te boven. Of moeten we het exacte midden vinden? Maar hoe kan dat als het uiterste kleine, noch het uiterste grote met zekerheid vastgesteld kan worden? Bevinden we ons op drijfzand tijdens onze zoektocht? Of is er ergens een ijkpunt?

Stel dat er geen ijkpunt is. Dan is het mogelijk om te stellen dat alles wat wij denken te weten tevergeefs is. Juist als het gaat om de zin van het bestaan. Dan zijn wij wellicht ons hele leven bezig zinloosheid een andere vorm te geven. Maar het blijft zinloos. Dan zie ik wel wat in de bevindingen van Heraclitus. Alles is in verandering, alles is strijd. Het één verdringt het ander, dat weer verdrongen wordt, soms door het ene dat het eerst zelf verdrongen had.

Ook zit er wel wat in wat Zeno van Elea vond, namelijk dat 'er zijn' alles is. Beweging is niet mogelijk. Wat beweging lijkt, namelijk het ene dat het andere verdringt bij Heraclitus, is geen echte beweging. Immers, de zinloosheid staat als een huis, onwrikbaar. Hoewel ze dus op het eerste gezicht tegenstrijdig lijken, kan het zijn dat ze vanuit een ander gezichtspunt hetzelfde beschrijven.

Wie kent niet het verhaal van de beschrijving van een olifant door vier blinden. De eerste stond bij zijn slurf. Hij beschreef een olifant als een beweeglijk, kronkelig dier. De tweede stond bij zijn buik en vond hem juist gigantisch dik terwijl er niets beweeglijks aan was. De derde was bij een poot gekomen en zei dat hij hem nog het meest deed denken aan een boomstam. De vierde had zijn staart te pakken gekregen en was het met geen der voorgaanden eens. Een olifant was dun als een zweep met een pluizig uiteinde.

Alle vier de blinden hadden gelijk. En allemaal hadden ze ongelijk. Ze kenden een deel van de olifant en kwamen zodoende tot tegenstrijdige berichten. Ze kenden dat deel van de werkelijkheid die olifant heet, dat paste bij hun uitgangspunt.

Of wat te denken van iemand die de kleur geel niet kan waarnemen? Stel dat hij zich op dezelfde uitgangspunt bevindt als iemand die alle kleuren waarneemt. Toch is zijn beleving van de werkelijkheid anders. Voor iemand die geen geel kent, bestaat er ook geen groen, wat immers een mengvorm is van geel en blauw. Alle bomen zijn dus blauw. En er is geen uitleggen aan dat ze groen zijn, want groen bestaat niet. Waar zeur je nou over? Kom met je beide benen op de grond staan en houdt op over die onzin, die niet bestaat. Ik zie toch zelf dat de bomen blauw zijn!

Hoe weten wij dat wij alles waarnemen? Misschien zijn wij blind of verblind en leven met een klein deel alsof het het geheel is. Of ontbreken er belangrijke onderdelen zoals geel, zodat de hele wereld vervormt overkomt, zonder dat wij het beseffen? En wantrouwen we een ieder die beweert meer te zien, want je 'ziet' toch zelf dat het er niet is?! Zo is degene die het minste ziet vaak het moeilijkst te overtuigen van zijn onkunde, terwijl hij juist van oordeel is dat degene die meer kan zien dan hij, onnozel of zweverig bezig is en buiten de werkelijkheid staat.

Het spreekwoord "in het land der blinden is een oog koning" gaat helemaal niet op. In het land der blinden wordt een oog als een aanstootgevende gek opgesloten en monddood gemaakt. Ongeacht de bewijzen die hij aandraagt. We willen vaak geen andere werkelijkheid dan de werkelijkheid die we kennen. De blinden bekleden hoge posities in hun maatschappij; zij zijn de wetgevers, de filosofen, de geleerden. Terwijl ze de werkelijkheid bij benadering niet kennen, zoals de ziende die wel kent. Hun ijkpunt ligt verkeerd, maar het is alleen de ziende die het ijkpunt kent. De rest ontkent het bestaan ervan.

Hoe weten we dat wij niet 'blind' zijn?

Hoofdstuk 2 Mogelijke 'waar'heden

Ongeacht of wij blind zijn of niet, we ervaren sommige dingen als plezierig en andere dingen als onplezierig. Mens als we zijn, zullen de meesten van ons kiezen wat in ieder geval in eerste instantie het plezierigst lijkt. Zelfs als wij iets kiezen dat onplezierig is, doen wij dat doorgaans om daardoor uit te komen bij iets dat wel plezierig is en wel op zo'n niveau dat we niet konden bereiken als we het onplezierige niet eerst aanvaard hadden.

Als voorbeeld noem ik huiswerk maken. Veel kinderen en volwassenen houden er niet van. Het is plezieriger om buiten te spelen, te sporten, met de computer te spelen, de hond uit te laten, enzovoort. Als we huiswerk maken dan doen we dat veelal onder de druk van dat ons leven onplezieriger wordt als we het niet doen. Straf van een leraar, zakken voor een examen, uitgesloten worden van een goede baan of promotie en blijven steken op een lager salarisniveau. Maar ook minder voldoening in je werk ervaren, het gevoel hebben je potentie niet gebruikt te hebben, minder macht krijgen om zaken aan te pakken die jij van belang acht. Dus aanvaarden we het onplezierige van huiswerk om het grotere onplezierige te vermijden en het meer plezierige te verwerven. Zodoende wordt wat wij doen als nuttig door onszelf beleefd.

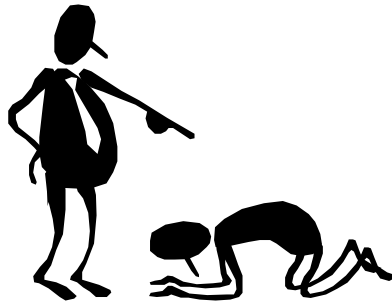
In wat we doen, zijn we dus geneigd ons nut te zoeken. Daar spreekt Descartes ook over. Kennis moet in het dagelijks leven ingezet kunnen worden tot ons nut. Boekenkennis op zich is niet nuttig als zij niet praktisch vorm gegeven wordt tot nut in ons leven. Descartes acht iets nuttig als het hem helpt waar van onwaar te onderscheiden, hij wil zich daarmee een veilige weg kiezen in dit leven. Maar wat is in vredesnaam waar. Bestaat er een ijkpunt voor waar? Waar komt dat ijkpunt dan vandaan? Wie bepaalt wat het ijkpunt is?

Het zou kunnen zijn, dat de meeste stemmen gelden. Wat de meerderheid van de mensen in een bepaalde samenleving op een gegeven moment als waar ziet, is dan waar. De rest is daarmee onwaar verklaard, onwettig, waard om vervolgd te worden. Hoeveel verschrikkelijk onrecht is er in de loop van de geschiedenis van de mensheid niet gebeurd omdat de meerderheid zijn gelijk, zijn waar, afdwong. Daar zit een oog weer opgesloten in het psychiatrisch ziekenhuis. Veel eenogen zijn ook vermoord, al noemde men dat te 'recht' gesteld.

Is onze wereld hier niet vol van? Nu, op dit moment? Wie sluiten wij, wie sluit ik op in het psychiatrisch ziekenhuis omdat ik niet open sta voor zijn (deel van de) waarheid. Wie sluit ik buiten omdat hij beweert groen te zien terwijl die kleur niet bestaat? Ik liet me door zo iemand meenemen. Ik was welwillend genoeg om al zijn bomen te bekijken. Maar ze zijn gewoon blauw.

Waarom dramt hij zo door terwijl het ongelijk zo overduidelijk aan zijn kant is? Ik heb hem zijn kans gegeven. Hij is een hopeloos geval, dat ik het beste maar aan zichzelf kan overlaten. De rest van ons is het erover eens dat we hem het beste maar kunnen negeren, en anders zullen we hem zo liefdevol mogelijk verdragen. Maar laat hem zijn klep nu eens houden, want hij begint me de keel uit te hangen. Hij blijft zeggen dat ik het niet goed zie, terwijl hij ziet wat er niet is.

Of is 'waar' wat de hoogste machthebber zegt. Dat kennen we ook, het wordt heden ten dage in veel culturen aangehangen. In uitersten als dictators, zoals Noord-Korea die heeft. Hun grote leider is de enig goede. Zou het daarom zijn dat hij ook als enige voor het goede in aanmerking komt? Hoeveel mensen zijn er in dat land van de honger gestorven, terwijl hij zichzelf en zijn gunstelingen in grote weelde laat leven?

Er zijn ook meer democratische structuren waarin bepaalde mensen, die iets onderzoeken, hun bevindingen als wetenschap betitelen. Omdat dit controleerbaarder is, lijkt het veilig. Maar als een blinde controleert dat een olifant inderdaad een soort boomstam is, uitgaande van hetzelfde uitgangspunt als de derde waarnemer in het verhaal, dan heeft hij deze uitkomst inderdaad zo bevonden. Is het daarmee waar? Ja en nee. Ja, hij heeft het immers zelf gevoeld. Nee, hij heeft slechts een deel dat zo is gevoeld en ontkent nu het bestaan van andere delen, simpelweg omdat ze niet bij zijn uitgangspunt passen. Vervolgens laten zij op de faculteit alleen die studenten toe, die blijk geven enig verstand te hebben van het begrip olifant, namelijk die boomstambegrip hebben. De andere studenten zijn helaas voor het toelatingsexamen gezakt. Zij bleken op zijn minst zonder talent te zijn. Het kwalijke is dat zij zich in oppositiegroepen formeerden, die ons sindsdien in hun verdraasheid en verderfelijke bestreden hebben op de olifantkunde. Wij achten hen een gevaar voor de samenleving en hebben jongstleden enkele militante leden laten oppakken, die van zins waren de faculteit te bezetten.

Zo kunnen samenlevingen massaal onwaarheid volgen en onrecht doen, zelfs zonder die intentie te hebben. Hun intentie was juist de waarheid en het recht. Toch weten veel eenogen en veel geelzieners dat het niet waar, noch recht is. Zij zijn de martelaren van de onwetende, goedbedoelende massa.

Nu is het zo dat er een remedie bestaat waardoor mensen het vermogen geel te zien kunnen verkrijgen. De geelzieners proberen dit zoveel mogelijk onder de aandacht te brengen. Zij prijzen de gele oogzalf aan. Het probleem voor hen is dat de zalf geel is en derhalve onzichtbaar voor de niet-geelzieners. Daarom worden zij vervolgd bij de verkoop van hun product, zij verkopen immers iets dat niet bestaat. Zij zijn echter allang blij als iemand geel wil leren zien en bieden het overal gratis aan.

Hoe ergerlijk doen ze dat! Ze halen er mensen toe over dezelfde onzin als zichzelf uit te kramen. Wie onder hun gehoor komt, loopt kans te worden gehersenspoeld de blauwe bomen als 'groen' te zien. Natuurlijk kunnen ze dat niet echt zien, maar zij lijken er van overtuigd te zijn. Moet je nu medelijden met die mensen hebben of niet? Zijn het niet eigenlijk verraders, die onze blauwe wereld bezoedelen en onze kinderen proberen te infecteren? Kunnen we ze niet tegenhouden op de één of andere manier? Kunnen we hun 'gele oogzalf' niet wettelijk verbieden? En aldus

geschiedde. Wie van ons geelziener wil worden, wordt voortaan door ons buitengesloten, want hij heeft ons te schande gezet. Wie geelziener wil worden, is het niet waard vrij te zijn en anderen mogelijkwijze te besmetten. We geven je een kans tot inkeer te komen in het psychiatrisch ziekenhuis. In sommige culturen word je eenvoudigweg te'recht'gesteld.

Nu is de weg tot de kennis van de waarheid afgesloten. De geelzieners, overtuigd van het nut voor anderen kennis van geel te hebben om waarheid van onwaarheid te kunnen onderscheiden, gaan ondergronds. De niet-geelzieners noemen hun oogafwijking gezond en normaal. De geelzieners willen ze van hun oogkwaal afhelfen, maar dat blijkt dus niet eenvoudig te zijn. De geelzieners zijn de paria van de samenleving geworden.

Soms overweegt een niet-geelziener serieus de mogelijkheden. Stel dat geel wèl bestaat. Dan zou je moeten toegeven dat je het al die tijd fout hebt gezien of op zijn minst incompleet. Dat zou wel erg vernederend zijn. Bovendien zou het alles waar je tot nu toe mee bezig was op zijn kop zetten. De waarde ervan zou in een heel ander daglicht komen te staan. Die prijs is het niet waard. Wat zouden je familie en vrienden van je denken... Nee, het kan gewoon niet waar zijn. Zinloos om daar je goede tijd mee te verprutsen.

In het verhaal van de geelzieners is geel het ijkpunt voor goed kunnen zien. Het lastige is dat het alleen als zodanig wordt aanvaard door degenen die het al zien kunnen. Het grootste deel van de samenleving ontkent het bestaan van geel en daarmee ook het ijkpunt zijn van geel. De samenleving wordt gedomineerd door normen en waarden die uitgaan van blauw, rood, paars, roze, bruin en zwart. De geelzieners ontkennen die kleuren niet, maar zien ook alle tinten geel, groen en oranje. Zij zien dat de kleurencombinaties die de niet-geelzieners hebben samengesteld er vaak niet uitzien. Want iets wat zij als blauw zien, blijkt dus groen te zijn en totaal niet te passen in het pakket. Verschillende situaties worden over één kam geschoren, omdat men het verschil niet waarneemt. Dat leidt tot gevaarlijke situaties, waar men soms als noodlottig ongeval over in de krant leest. Als ze de visie van de geelzieners toch maar zouden aanvaarden, dan zou dat ongeval niet plaatsgehad hebben.

Het blijkt dus van belang te zijn om het ijkpunt te gebruiken. Maar hoe kun je het gebruiken als je het bestaan ervan niet aanvaardt?

Hoofdstuk 3 *Stel dat er een ijkpunt bestaat*

Wat als er dus wel een ijkpunt bestaat? We verlaten het geelverhaal, want dat heeft dienst gedaan. We kijken naar ons bestaan, beslist de basis van alle filosofie, en vragen ons af wat er zou veranderen als er wel een ijkpunt zou bestaan. Dat zou behoorlijk afhangen van het soort ijkpunt.

Stel dat bewezen wordt dat het leven zinloos is. Je leeft nu eenmaal. Ijkpunt is het toeval van je bestaan. Laat dit nu de basis vormen van veel levens op onze aardbol. Bijvoorbeeld van hen die de evolutieleer aanhangen. Zij zijn dan het resultaat van een eindeloze reeks mutaties. Hoewel we nu beweren dat wij het hoogste punt tot nu toe bereikten, hoeft dit helemaal niet zo te zijn. Bovendien kan wat wij nu een hoogtepunt noemen, over enkele miljoenen of zelfs miljarden jaren wel een zeer basale tussenvorm zijn geweest. Of, erger nog, een kwalijke deviatie, die gelukkig inmiddels is uitgestorven.

Ergens in die miljarden jaren verschijn jij. Puur toeval. Misschien wel gewenst door je ouders, maar dat was ook puur toeval. Trouwens, als ze geweten hadden waar ze aan begonnen waren, was je er misschien wel nooit geweest. Of als ze het hadden kunnen voorkomen was je er niet geweest. Weet je wel dat veel van je tijdgenoten er niet zijn, omdat hun ouders inderdaad de mogelijkheid be'nut'ten om hun komst te verijdelen. Jij daarentegen werd tegen je eigen onbetekende wil in op

deze wereld gezet om je te spoeden van toeval tot jouw persoonlijke zelfverzonnen, maar uiteraard niet op de objectieve waarheid berustende, ‘zinnelijkheid’.

Als het niet zo tragisch was, zou het beslist komisch zijn. Zie die miljarden onbeduidende, uiterst nietige wezentjes eens krioelen op dit minuscule planeetje. Allemaal vol van hun eigen egootjes. Wat zijn ze toch belangrijk allemaal. Als ze het al niet voor zichzelf zijn, dan wel voor iemand die ze te ‘nutte’ weet te maken voor zichzelf. Nietzsche had helemaal gelijk toen hij zei dat mensen ongelijkwaardig zijn. Bij een enkele zal zich misschien een later als waardevol beschouwde mutatie voordoen. Waardevol in de ogen van andere wezens, die als één-seconde-vliegen deze aardkorst bevolken alvorens ze tot mest voor lagere levensvormen verworden.

Wat een belachelijke instellingen kennen die menselijke wezentjes dan toch. Hebben rechtbanken, alsof het ook maar in de verste verte zou uitmaken dat er recht gedaan zou worden. Er bestaat immers geen recht? In ieder geval geen ander recht dan dat van de sterkste, die zich mag tegoed doen aan al wat der zwakkeren is. Dan zijn die toch nog ergens ‘nuttig’ voor: als voedsel voor de natuurlijke selectie. Nogmaals, met dit ijkpunt heeft Nietzsche gelijk. De zwakkeren vinden het misschien niet leuk om te horen, maar is dat niet juist het ergerlijke aan hen, dat ze niet eens bereid zijn hun onnozele bestaantjes níét volkomen nutteloos te laten zijn?

O ja, moet je horen. Ze luisteren het liefst naar muziek die over liefde gaat. Liefde! Nou vraag ik je. Ooit een pond liefde gezien? Nee dus. Je reinste flauwekul. Gelukkig zijn velen van hen veel bezig met seks. Dat gebeurt dan vaak onder het mom van liefde, maar dat geeft dan niet, zolang ze maar seks hebben. Hoe kan de soort zich anders verbeteren? Dat duurt toch al zo eindeloos lang. Er is nu eindelijk een nieuwe mutatie op de wereld die werkelijk ergens nuttig voor is. De pedofiel. Die verhoogt de kans op snellere evolutie aanmerkelijk, want hij begint tenminste op tijd. Als ze weer niet zo verward waren en deze fantastische mutatie z’n gang maar lieten gaan. Nu schijnt het bij wet verboden te zijn. Het is om gek van te worden. Ze hebben geen goed werkend onderscheidingsvermogen.

Ze beweren dus het ene, maar doen wanhopig pogingen om eronderuit te komen middels hun recht en liefde. Ze houden vol dat dat hun leven zinvol maakt. Dit is wel erg tegenstrijdig. Klopt hun ijkpunt wel? Waar komt hun ijkpunt eigenlijk vandaan?

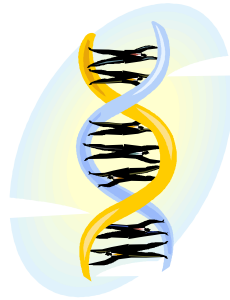
Aha, ene meneer Darwin is ermee begonnen. Die maakte een reis naar de Galapagos-eilanden. Darwin zag variatie binnen een bepaalde groep planten of dieren (dit noemen we micro-evolutie) en *veronderstelde* een complete evolutie van het leven (macro-evolutie, vaak kortweg evolutie genoemd). In de huidige natuur is geen enkel bewijs te vinden voor zo’n evolutie. Vele onderzoekers geloven echter dat in de fossiele wereld wél veel bewijzen voor evolutie te vinden zullen zijn. Zoals de onderzoeker, professor Dunbar (een evolutionist) zei: “De enige bewijzen dat het leven zich heeft ontwikkeld van lagere levensvormen tot ingewikkelde vormen (evolutie) zijn de fossielen.”

De verwachtingen van Darwin en Dunbar zijn nooit uitgekomen. Ondanks de miljarden (!) fossielen die over de hele wereld worden gevonden, zijn er nooit overgangsvormen ontdekt. Zelfs vooraanstaande evolutionisten schrijven in hun vakbladen “dat er geen excuus meer is voor de hiaten tussen de soorten; want de hoeveelheid fossielen is bijna onhandelbaar groot geworden. De gegevens die we vinden uit de fossielen bestaan hoofdzakelijk uit hiaten”, en: “de hiaten zijn reëel en gelijk aan de hiaten die we in de hedendaagse wereld vinden”. Dit is nog maar een relatief onbeduidend voorbeeld dat aantoont dat meneer Darwin foute conclusies trok uit wat hij zag.

Er zijn nog veel meer en veel overtuigender bewijzen dat (macro-)evolutie onmogelijk is, door de kennis die wetenschappers de afgelopen anderhalve eeuw hebben verkregen. Hoe meer we

bijvoorbeeld weten over de bouw en de chemische processen in de cel, des te meer krijgen we in de gaten dat het leven nooit vanzelf is kunnen ontstaan uit de chaos van de levenloze materie.

Zoals we weten, zijn eiwitmoleculen opgebouwd uit maximaal 20 verschillende soorten aminozuren. Stel dat een eenvoudig eiwitmolecuul van 100 aminozuren vanzelf ontstaat, dan is de kans dat zo'n molecuul volgens een bepaald patroon ontstaat 1 op 20^{100} . Dit is ongeveer hetzelfde als 1 op 10^{130} (een 1 met 130 nullen). Bovendien is een eiwit van 100 aminozuren veel te klein om te kunnen leven. De kans dat één gen – een deeltje van het erfelijke materiaal dat zorgt voor de bouw van één middelmatig groot eiwit – vanzelf ontstaat, is 1 op 10^{600} (een 1 met 600 nullen). En dan te bedenken dat het eenvoudigste levende wezentje dat we kennen (een micrococcus) nog altijd uit zo'n 200.000 ingewikkelde moleculen bestaat.

Nog zo'n onoverkomelijk probleem in de evolutie van het leven. De 'taal' van de erfelijke informatie in de cel is geschreven in een 'vierletterig alfabet' en moet worden vertaald naar een 'twintigletterig alfabet' (er zijn 20 verschillende aminozuren in de eiwitmoleculen). Voor deze vertaling zijn bijzonder gespecialiseerde 'vertaal-eiwitten' nodig. Maar die eiwitmoleculen kunnen alleen zijn gevormd met behulp van andere eiwitten – die op hun beurt alleen kunnen zijn gevormd met behulp van de genoemde 'vertaal-eiwitten'.

Het is duidelijk dat dit ijkpunt niet op vaste grond staat. Toch wordt dit ijkpunt op veel scholen nog als 'de waarheid' onderwezen. Zoals ik al schreef: rare wezentjes die mensen. Vanuit welke behoefte omarmen ze deze achterhaalde theorie? Waarom verkiezen ze blind te zijn voor de overvloedige bewijzen tegen dit concept? Bij gebrek aan iets beters misschien? Bestaan er ook andere ijkpunten? Laten we nu eens een tegenovergesteld ijkpunt onderzoeken.

Hoofdstuk 4 *Een tegenovergesteld ijkpunt*

Stel dat bewezen wordt dat leven volledig zinvol is of dat althans kan zijn. Dan zou iemand gekwalificeerd moeten zijn om dat oordeel 'zinvol' uit te spreken. Bovendien zou hij of zij dan onomstotelijk gelijk moeten hebben, want een oordeel zelfs van een gekwalificeerd iemand kan nog foutief zijn of aanmatigend. Poeh, dat is ingewikkeld. Waarmee zou iemand zijn kwalificatie hebben opgebouwd?

Dit doet me denken aan een voorval uit mijn middelbare schooltijd. Daar hoorde ik van de interpretaties door critici van een boek van een bekend schrijver. De één las er dit in, de ander dat. In hun recensies probeerden ze hun conclusies aannemelijk te maken. Op zekere dag kreeg de schrijver deze recensies onder ogen. "Wat een onzin!" riep hij uit. Dat heb ik er helemaal niet mee bedoeld. Vervolgens legde hij aan de hand van zijn boek uit hoe het wel in elkaar zat.

Kunnen de recensieschrijvers zich nu beroemen tegenover de schrijver? Kunnen zij zeggen: "Wij zijn opgeleid in de literatuur en hebben zeer veel ervaring in het achterhalen van de betekenissen van wat wij lezen. Wij zijn volledig gekwalificeerd. Wij hebben DUS gelijk." Zou de schrijver hen niet in hun gezicht uitlachen en doorverwijzen naar de kleuterschool voor een degelijker opleiding?

Het is zonneklaar dat degene die het boek heeft geschreven er meer verstand van heeft dan degene die het heeft gelezen.

Wat dat betreft bevinden wij mensen ons in een lastig parket. Wij zijn degenen die het leven ondergaan, niet de uitvinders of schrijvers ervan. Onze beleving is dus op zijn zachtst gezegd subjectief. Iemand uit ons kan wel beweren dat het leven al dan niet zinvol is, maar die bewering op zich heeft geen waarde. Het is fijn voor hem hoor, als hij het leven als zinvol ervaart, en jammer voor hem als dat niet zo is, maar het zegt niets over de eigenlijke zin. Hier doet zich het probleem van de uitgangspositie weer voor. Je oordeel hangt mede af van je uitgangspositie.

Het is wel interessant om te horen wat iemand met een tegengesteld ijkpunt erover zegt. De evolutionistische professor Corner zei: “Voor iemand die onbevooroordeeld is, spreekt het fossiele verhaal van de planten ten gunste van de afzonderlijke schepping”. Als die uitspraak voor de planten geldt, dan geldt die ook voor de dieren en de mens, omdat die volgens de evolutietheorie uit dezelfde oersoep zijn ontstaan.

Lees ik het goed? Had Corner het over een schepping? Zoals bij het boek de schrijver hoort en bij het schilderij de schilder, zo hoort bij een geschapen plant of mens een schepper van die plant of mens. Corner moet het niet gekker gaan maken, hè. Wat een absurd idee! Maar omwille van de volledigheid zullen we dit concept verder uitwerken.

In dat geval is er een Schepper. Met een hoofdletter geschreven, omdat je toch wel een hoop respect zal hebben voor iemand die zulke complexe constructies verzint en bouwt. En ze leven nog ook! Dan moet die Schepper ook leven, of minstens geleefd hebben. Ik ken wel mensen die deze mythe aanhangen. Zij beweren dat de Schepper zich op verschillende manieren openbaart aan een ieder die het maar wil zien.

Laten we ze eens met elkaar in contact brengen. We schuiven aan bij Johannes en Paulus, twee behoorlijk bekende volgelingen van deze Schepper. Wat zeggen zij? Johannes voert het woord: “Allereerst maakt deze Schepper zich bekend als de ‘IK BEN’ en specificiert dat met ‘Ik ben die Ik ben’.” Zo’n naam op zich moet Zeno van Elea toch erg aanspreken. Paulus voegt toe: “Deze Schepper is de onveranderlijke en de onvergankelijke.” Zeno is overtuigd. Johannes gaat verder: “Deze Schepper zegt van zichzelf dat Hij Geest is, alwetend en alomtegenwoordig.” Anaximander spitst de oren, eindelijk iemand van zijn niveau. Paulus weer: “Deze Schepper is de volmaakte wiskundige want hij vat alles in getallen, die veel betekenissen hebben.” Pythagoras mag Hem alvast.

Paulus debatteert verder: “Van iemand die zulke complexiteiten ontwerpt en bouwt mag je enige complexiteit verwachten. Hij openbaart zich als één wezen, maar brengt ons in verwarring door er drie uitingsvormen van te hebben: Vader, Zoon en Geest. Vervolgens beweert hij ons naar zijn beeld te hebben geschapen en blijkt een ieder geest, ziel en lichaam te zijn, en toch één mens. Van de Zoon is bekend dat die zichzelf ‘het levende water’ noemde.” Nu komt Thales er ook bij zitten. “Om het nog ingewikkelder te maken wordt er zelfs ergens over de zeven geesten van deze Schepper gesproken. Weet dan dat zeven het getal van de volmaaktheid is.” Hier knikt Pythagoras instemmend.

Eerlijk gezegd lijken die filosofen een beetje op de blinden die elk een ander deel van de olifant beschrijven. Ze hebben allemaal gelijk, maar geen van hen heeft het geheel overzien. Paulus geeft dat eerlijk toe: “Nu zien wij nog door een spiegel, in raadselen, maar straks van aangezicht tot aangezicht. Nu ken ik onvolkomen, maar dan zal ik ten volle kennen, zoals ik zelf gekend ben.” Hij voegt eraan toe: “Vlees en bloed kunnen het koninkrijk van God niet beërven en het vergankelijke beërft de onvergankelijkheid niet. Want dit vergankelijke moet onvergankelijkheid aandoen en dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen. En zodra dit vergankelijke

onvergankelijkheid aangedaan heeft, en dit sterfelijke onsterfelijke aangedaan heeft, zal het woord werkelijkheid worden, dat geschreven is: De dood is verzvolgen in de overwinning.”

Parmenides staat het van een afstandje te bezien en overdenkt het geheel. Paulus loopt naar hem toe en maakt een praatje met hem. Hij zegt: “Want hetgeen van Hem (de Schepper) niet gezien kan worden, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid, wordt sedert de schepping der wereld uit zijn werken met het verstand doorzien, zodat zij geen verontschuldiging hebben. Immers, hoewel zij God (de Schepper) kenden, hebben zij Hem niet als God verheerlijkt of gedankt, maar hun overleggingen zijn op niets uitgelopen, en het is duister geworden in hun onverstandig hart. Bewerende wijs te zijn, zijn zij dwaas geworden”. “Je bedoelt,” valt Parmenides hem in de rede “je bedoelt dat hij in de wereld kenmerken heeft aangebracht, die bewijzen dat hij er is, ook al kun je hem met ons soort ogen niet zien?” “Precies,” antwoordt Paulus. “Maar waarom zijn er dan zo weinigen van ons op zoek naar die bewijzen?” vraagt Parmenides overdonderd.

Johannes, een goede vriend van Paulus, komt er ook aanlopen met Thales en hoort Parmenides’ vraag. “Weet je dan niet dat hij ‘het licht van de wereld’ is? Hij openbaart zichzelf niet alleen uit zijn werken, maar is zelf bij ons komen wonen. Hij heeft de gestalte van een mens aangenomen.” Enthousiast werpt Paulus ertussen: “Nadat God eertijds vele malen en op vele wijzen tot de vaderen gesproken had in de profeten, heeft Hij nu in het laatst der dagen tot ons gesproken in de Zoon, die Hij gesteld heeft tot erfgenaam van alle dingen, door wie Hij ook de wereld geschapen heeft. Deze, de afstraling van zijn heerlijkheid en de afdruk van zijn wezen, die alle dingen draagt door het woord van zijn kracht, heeft, na de reiniging der zonden tot stand gebracht te hebben, Zich gezet aan de rechterhand van de majesteit in de hoge...” “Dank je Paulus, wat ik maar zeggen wou: God is licht en in Hem is in het geheel geen duisternis. Dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is en de mensen de duisternis liever gehad hebben dan het licht, want hun werken waren boos,” vult Johannes aan. “Maar denken ze dan niet na?!” roept Parmenides uit.

Thales vraagt zachtjes aan Johannes: “Dat van het levende water kon ik goed volgen, maar nu zeg je weer dat alles licht is? Dat kan toch niet?” “Het één sluit het ander niet uit,” legt Johannes uit. “Een man kan tegelijkertijd zoon, echtgenoot, vader, broer, neef, koopman, geleerde en raadslid zijn om maar wat te noemen. Hij is elk van deze hoedanigheden volkomen. Het één sluit het ander niet uit.” “Het doel is immers dat God alles in allen is,” zegt Paulus. Johannes neemt het weer over: “De Schepper bedoelt ermee dat hij alles is wat wij nodig hebben om te overleven. Er is net zomin leven zonder water als leven zonder licht. Zo heeft hij zichzelf ook het brood van het leven genoemd, waarbij brood voor dagelijks voedsel staat. Onontbeerlijk om te kunnen overleven.” “Ik zeg altijd dat alles water is, ben jij het daar dan wel of niet mee eens?” wil Thales weten. “Laat water maar eens weg, dan is water alles wat je nodig hebt om te leven,” zegt Johannes lachend. Thales lacht opgelucht mee.

“Even zonder gekheid,” zegt Parmenides: “De mensen steken dus hun kop in het zand. Denken liever niet na omdat ze het voorheen misschien niet helemaal goed hadden en daarin niet ontdekt willen worden.” “Zelfs niet door zichzelf!” voegt hij eraan toe. “Het is niet voor niets dat het ontzag voor de Schepper het begin wordt genoemd van zowel kennis als wijsheid,” weet Paulus.

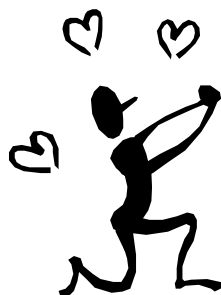
“Als je buiten hem om rekent, dan klopt de uitkomst van de som nooit,” snapt Pythagoras. “Als je uitgangspunt verkeerd is, interpreteer je de rest ook verkeerd.”

“Ho, ho, ho, dat gaat zo niet!” Nietzsche heeft het lang genoeg met leedwezen aangezien. “Zijn we nou eens klaar met die sprookjes. Het bewijst alleen maar dat mensen delen van hetzelfde verhaal kennen. Nou en? Iedereen kan zo’n verhaal over een Schepper verzinnen hebben. Ik wil bewijzen zien.” “Net zulke goede bewijzen als jij voor jouw ijkpunt evolutietheorie had?” vraagt Parmenides sarcastisch. “Nee, hij heeft gelijk,” komt Paulus voor hem op. “Hij heeft recht op bewijzen.”

“Wat dacht je van ooggetuigenbewijs? Johannes hier heeft de Schepper in zijn uitingsvorm Zoon een paar jaar gekend. Hij was zijn beste vriend.” “Ja,” zegt Johannes: “en ik heb heel wat met hem meegemaakt. Het was bepaald niet saai met hem. Meestal zat er een zwerm mensen om ons heen. Iedereen wilde van hem horen en iedereen wilde door hem aangeraakt worden. Hij genas mensen van allerlei soorten ziekten.” “Ingebeelde ziekten zeker,” werpt Nietzsche tegen. “Die vast ook wel,” grinnikt Johannes, “maar ook verlamden die weer konden lopen, lepralijders wier ledematen weer gezond werden en blinden die voor het eerst in hun leven konden zien.” “Ik heb me anders laten informeren dat meneer Zoon zelf vrij jong is overleden. Opgepakt wegens volksopruiming en terechtgesteld.” Paulus en Johannes kijken elkaar veelbetekenend aan. Met een diepe vreugde in zijn stem zegt Johannes: “Zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven heeft.”

De manier waarop Johannes dit uitspreekt, is op zich al indrukwekkend. Het is alsof die liefde, waarover hij spreekt, even voelbaar tussen hen aanwezig is. “Daar wringt hem nou net de schoen bij mij,” mengt Socrates zich in het gesprek. “Want hieruit volgt logischerwijze dat wie niet gelooft wèl verloren gaat. Die liefde is niet uit één stuk. Wat stelt zo’n liefde dan voor?” “Oh, maar die liefde is voor ieder gelijkmatig toegankelijk. De Schepper wil niet dat sommigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen.” “En,” vult Johannes Paulus aan: “Niemand heeft grotere liefde, dan dat hij zijn leven inzet voor zijn vrienden.” “Wat nu juist het mooie van deze liefde is, is dat de Schepper zijn liefde voor ons bewijst, doordat zijn Zoon, toen wij nog voor het verkeerde kozen – en ons dus als vijanden naar hem opstelden – voor ons gestorven is.” Paulus is duidelijk geraakt nadat hij dit gezegd heeft. “Ik kan het weten,” mompelt hij, “zo’n lieverdje was ik niet.”

“Maar jongens, laten we het belangrijkste niet vergeten. De Zoon is maar drie dagen dood geweest. Toen werd hij weer levend,” zegt Johannes zegevierend. “Waar is hij dan?” wil Nietzsche weten. “Hij zit nu aan de rechterhand van de majesteit in de hoge.” “Ja, Paulus, dat had je al gezegd. Misschien moeten we ook vertellen wat er gebeurde voor hij daar kwam.” Johannes gaat door: “We hadden al van verschillende kanten bericht gekregen dat de Zoon uit de doden was opgestaan. We konden het eigenlijk niet bevatten. Toen stond hij ’s avonds opeens in ons midden, terwijl alle deuren op slot zaten. Na de eerste schrik waren we allemaal vreselijk blij.” “Hij verscheen eens zelfs aan vijfhonderd mensen tegelijk. Nadat dit zo veertig dagen is doorgegaan, heeft hij definitief afscheid genomen en zich gezet aan de rechterhand...” “Van de majesteit in de hoge. Je moet jezelf niet zo herhalen. Ik hoor je wel Paulus.” “Dat zeg je nou wel, Nietzsche, maar ik vraag het me wel eens af. Je hoort me wel, maar je vat het niet. Als je het zou vatten dan zou je in aanbidding neerknielen voor de majesteit in de hoge.” “Ik kniel niet voor wat er niet is. Toon mij jouw majesteit in de hoge.”

“Dus je negeert het ooggetuigenverslag van meer dan vijfhonderd mensen? In een beetje rechtbank volstaat het getuigenis van twee of drie personen.” “Rechtbanken zijn instituten ontworpen door zwakkelingen om te proberen de sterken te beteugelen.” Je kan zien dat Nietzsche het zat is, hij smijt de woorden eruit. “Trouwens, wie de Zoon heeft gezien, heeft de Vader gezien,” werpt Johannes tussenbeide. “Die Zoon heb ik óók nooit gezien!” “Volgens mij heb jij wel meer niet gezien,” merkt Johannes op. “De Zoon zei: ‘Het is echt waar wat ik zeg. Tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien.’ En heb je dat gezien?” “Nee,” briest Nietzsche: “er valt immers niets te zien.” “Voor de blinden niet en ook niet voor hen die niet opnieuw geboren zijn,” antwoordt Johannes.

“Nou, dit gaat mij ook te ver, hoor,” verzucht Parmenides. “Wat er is, is alles wat er is, toch?” “Bestaat de zon voor een blinde?” stelt Johannes een tegenvraag. “Hij voelt de warmte op zijn huid,” onderzoekt Parmenides. “En als er een wolk voor de zon schuift?” “Hmm, dat wordt moeilijker. Dan ervaart hij hem niet zelf, maar kan weten dat hij er is uit de reactie van de mensen om hem heen die niet blind zijn.”

“Begrijp je het dan niet? Het ene verdringt het andere. Er is constante verandering, constante strijd.” “Hé Heraclitus. Ben jij er ook? Ik had je nog niet gezien.” “Nee, Plato en ik komen net aan. Ik was opgehouden door de strijd en Plato probeerde me te helpen weer in harmonie te komen. Vergeefse moeite uiteraard.” “Dat moet je niet zeggen,” vindt Plato, “het idee van harmonie is onverwoestbaar.”

“Bij de nieuwe geboorte ontvangt de mens iets dat er altijd al was, maar buiten zijn blikveld lag. Er gaat inderdaad meestal heel wat strijd binnen een mensenleven aan vooraf, maar als het zich eenmaal heeft voltrokken is het een onveranderlijke gave, waarin hij wordt vastgehouden. Zelfs over de banden van de lichamelijke dood heen. Zoals Plato het zegt: die harmonie is onverwoestbaar, ondanks de strijd die erom woedt, die jij zo duidelijk waarneemt.” Hier kijkt Johannes Heraclitus aan. “Hij bedoelt de derde uitingsvorm, de Geest van de Schepper. Wie in de Zoon de gave van de Vader herkent, ontvangt Zijn Geest in zich. Dat is wat er gebeurt als iemand opnieuw geboren wordt,” verklaart Paulus nader.

“Dus zo iemand kan voortaan alleen nog maar goed doen?” veert Socrates op. “Ik zou graag ‘ja’ zeggen, maar ik zeg: ik ellendig mens.” “Ik wist het,” zegt Nietzsche minachtend. “Laat me alsjeblieft uitpraten,” vraagt Paulus. “Allereerst is er geen veroordeling voor hen, die in de Zoon zijn, dat wil zeggen die zijn Geest ontvangen hebben. Ten tweede ontvangen we die vrijheid om elkaar in liefde te dienen. Ik bedoel: leef vanuit die verbinding met de Geest van de Schepper en houdt niet vast aan zaken waarvan je bemerkt dat hij er verdrietig van wordt, dingen die jou zelf en anderen schaden.” “Dus toch strijd,” concludeert Heraclitus tevreden. “Inderdaad,” knikt Paulus, “maar wel één die je al gewonnen hebt, terwijl je er nog middenin zit.”

“Eén ding begrijp ik niet,” twijfelt Socrates. “Vanuit de naam der liefde wordt groot onrecht bedreven. Mensen die vreselijke dingen hebben gedaan, hoeven alleen maar dat proces van de nieuwe geboorte te ondergaan en ze zijn vrij van veroordeling. Leuk voor hun slachtoffers.” “Maar zie je dan niet dat die slachtoffers juist genoegdoening krijgen? Degene die hun leed aandeed, heeft immers de doodstraf ondergaan.” “???” “De Zoon was de enige die volmaakt was. Hij nam de straf op zich, die de anderen verdiend hadden. Zijn dood geldt als hun dood en zijn nieuwe leven geldt als hun nieuwe leven. Elke keer als een schuldige zich aan de Schepper uitlevert en een beroep doet op het offer van uitingsvorm de Zoon, wordt diens dood op hem van toepassing. Daarna krijg je deel aan zijn leven. De Schepper laat je echt niet dezelfde hoor na die nieuwe geboorte. Je hebt nog wel alle herinneringen, maar je hebt als het ware een nieuw kompas gekregen van binnen. Sommige mensen noemen dat een nieuw hart.”

Johannes merkt verheugd op: “Juist al die mensen die de nieuwe geboorte hebben meegemaakt, vormen een sterk bewijs van de aanwezigheid van de Schepper. Het zijn er vele miljoenen. De meesten van hen doen niet liever dan vertellen wat er met hen gebeurd is. Maar omdat je geen uiterlijke kenmerken kunt zien, vinden mensen het moeilijk om hen te geloven.” “Nou, geen uiterlijke kenmerken.” Paulus is het er niet mee eens. “Kijk eens naar hoe die mensen veranderen!” “Ja, maar dat is een proces waar een mens zijn leven lang mee bezig blijft. En sommige mensen nemen onder de druk van de pijn van hun vroegere leven verkeerde beslissingen,” werpt Johannes tegen. Dan kijken ze elkaar aan en ze weten van elkaar dat ze het antwoord weten. “De liefde, hè,” zegt Paulus. “De liefde bedekt en verdraagt.” “Ja, de liefde,” antwoordt Johannes: “De Schepper is liefde, en wie in de liefde blijft, blijft in de Schepper en de Schepper blijft in hem.”

Hoofdstuk 5 *Zwakte*

“De groeten,” Nietzsche maakt aanstalten om weg te gaan. “Ga je al? Blijf je niet gezellig een hapje met ons eten?” nodigt Johannes hem uit. “Nee, het wordt tijd dat ik ga. Ik weet wanneer ik niet gewenst ben.” “Dat begrijp ik niet. Heb ik iets verkeerd gezegd?” Johannes kijkt Nietzsche verbaasd en wat ontdaan aan. “In feite zeg jij dat jij beter bent dan ik. Terwijl je wèl de tegenwoordigheid van geest hebt om aan de andere kant te beseffen dat je minder bent dan ik. Jij hebt immers in jouw zwakte een bevrijder nodig.” “Oh, wij zijn zeker zwak,” beaamt Paulus. “Dat is juist een eer, want daardoor blijkt des te beter dat de kracht van de Geest die in ons werkt, niet onze eigen kracht is. Wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren om wat sterk is te beschamen.” “Dus dat is jullie doel? Mij voor gek zetten? Samen kunnen jullie wel, hè? Grote jongens hoor. Leef maar lekker verder in je droomwereld!”

Johannes en Paulus kijken Nietzsche na terwijl hij weg beent. “Ach, en ik had nog wel zo’n leuk cadeautje voor hem,” zegt Johannes spijtig. “Wat dan?” wil Paulus weten. “Gele oogzalf.”

“Oh,” schrikt Paulus: “We hebben hem nog niet verteld dat de Zoon niet altijd naast de majesteit in de hoge blijft zitten, maar dat hij terug zal komen naar deze wereld om de levenden en de doden te oordelen. Hij moet zich daarvoor klaarmaken.” “Hij hield toch al niet zo van rechtbanken...” “Nee, maar dat verandert niets aan het gegeven dat ook hij zich zal moeten verantwoorden tegenover degene die destijds het zwakste leek, maar de sterkste is. Of zijn leven zinloos of zinvol is, wordt door Hem beoordeeld. Sterker nog: er wordt gekeken of het echte leven in hem is of dat hij zich steeds tegen die gave verzet heeft.” “Maar dan moet ik beslist achter hem aangaan. Dag Paulus, dag allemaal.” Johannes rent in de richting waar Nietzsche heen ging. Ook de anderen nemen afscheid van elkaar en gaan elk huns weegs. Parmenides, die in gedachten verzonken is, botst bijna tegen Pythagoras op, die erop let dat hij als zevende vertrekt.

Eén ding is uit bovenstaande ontmoeting duidelijk geworden. Geen mens overziet het hele plaatje. Vele filosofen zagen heel scherp een bepaald onderdeel. Bij het ijkpunt met de Schepper pasten die wel allemaal ergens binnen het geheel. Nietzsche zag heel scherp hoe de werkelijkheid is buiten een leven met de Schepper.

Ook is duidelijk dat de punten liefde en recht, die bij de zinloosheid niet uit de verf kwamen, juist twee grote thema’s zijn binnen de zinvolheid. De wereld werd in liefde gemaakt en – nadat ze in de problemen was gekomen – door liefde verlost doordat de Schepper zijn rechtvaardig oordeel uitvoert op een deel van zichzelf. Hij onderging zelf de straf om zijn schepping een nieuwe kans op leven te geven. Nu wacht hij tot een ieder die gave van het nieuwe leven gratis van hem wil ontvangen. Daarvoor hoeft een mens alleen maar enerzijds zijn liefde te beantwoorden en anderzijds zijn recht te accepteren.

Hoofdstuk 6 *Zijn er bewijzen?*

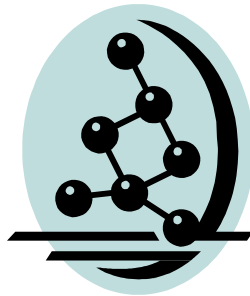
Al met al vind ik dat het ijkpunt met de Schepper zich nog niet voldoende heeft bewezen. Laten we daarvoor eens kijken hoe het de test doorstaat, waar het ijkpunt zinloosheid zo faalde.

Bij elk van de genoemde punten doorstaat het ijkpunt met de Schepper de test met glans. Het feit dat er ook in de fossielen geen overgangsvormen zijn, maar dat de hiaten tussen de soorten reëel en gelijk zijn aan de hiaten die zich in de hedendaagse wereld bevinden, pleit voor een afzonderlijke schepping van de verschillende soorten, grondtypen genaamd.

De feiten zijn:

1. Tussen de grondtypen zijn scherpe en onoverkomelijke grenzen.
2. Binnen het grondtype kan de variatie bijzonder groot zijn.
3. Bij aanpassingen, kruisingen en mutaties wordt gebruik gemaakt van het bestaande materiaal. Er wordt geen nieuw erfelijk materiaal toegevoegd.
4. Het erfelijk materiaal is in perfecte vorm aanwezig. Wanneer er veel mutaties optreden (nodig voor evolutie), gaat een soort er altijd op achteruit (degenereert).
5. Natuurlijke selectie gaat degeneratie tegen, doordat het de zwakkere of minst aangepaste exemplaren uitroeit. Het zorgt er ook voor dat een soort zich aanpast aan een veranderende omgeving of aan verschillende klimaten.
6. In de natuur komt een overvloed van vreemde en onaangepaste soorten voor. Dit is in tegenspraak met het idee van natuurlijke selectie en survival of the fittest.

Daar duidelijk is door de kennis over de bouw en chemische processen in de cel dat het leven nooit vanzelf is kunnen ontstaan uit de chaos van de levenloze materie, wordt het geloven in een zeer kundig Ingenieur, die het leven ontworpen heeft, aannemelijk. Helemaal als je beseft dat voor de overdracht van de erfelijke informatie in de cel speciale eiwitten nodig zijn, die alleen maar gemaakt kunnen worden met hun eigen hulp. Uitgaande van een Schepper, heeft hij vele bewijzen van zijn noodzakelijk bestaan achtergelaten in de natuur voor een ieder die ze wil zien.

Sommige mensen beweren dat de aarde heel oud is. Dit idee heeft ingang gekregen door de evolutietheorie, die een heel oude aarde nodig had om tijd genoeg te hebben voor die evolutie. De theorie is echter een typisch voorbeeld van een cirkelredenering. Er zijn daarentegen meerdere wetenschappelijke bewijzen van een jonge aarde en zelfs een jong heelal, die beide in kant en klare toestand geschapen zijn.

Om eens wat te noemen: In 1960 is er berekend dat per jaar 5-15 miljoen ton stof uit de ruimte op de aarde valt. In 5 miljard jaar (de vermeende ouderdom van de aarde) zou er een stoflaag op de aarde moeten liggen van 20-60 meter dik. Nooit is een dergelijke laag aangetoond. Het stof van de meteorieten bevat 300 maal zoveel nikkel als het stof van de aarde. De geringe hoeveelheid nikkel in de aardkorst is dus een extra bewijs dat er weinig stof op aarde is gevallen, dus dat de aarde nog jong is.

En: het magnetisch veld van de aarde wordt steeds zwakker. Reeds 140 jaar lang wordt de sterkte van dit magnetische veld gemeten. Het blijkt dat de sterkte per 1400 jaar tweemaal zo zwak wordt. Tienduizend jaar geleden zou het magnetische veld van de aarde even sterk moeten zijn geweest als van een ‘magnetische ster’. Daarom kan de aarde niet ouder zijn dan tienduizend jaar, want op aarde ontbreken atoomreacties die voor de nodige energie kunnen zorgen. Ook zou de aarde, door haar eigen magnetische krachten, uit elkaar zijn gebarsten, als het magnetische veld nog sterker was geweest.

Als er dan een Schepper bestaat, is hij dan nog in de buurt? Heeft hij nog macht? Wil hij nog ingrijpen? Het is fijn om te horen dat hij zo’n tweeduizend jaar geleden in zijn uitingsvorm Zoon zoveel wonderen deed. Maar dat is voor mij erg lang geleden. Daar heb ik nu niets aan. Waar is hij nu toe in staat en bereid?

Hier lopen de hedendaagse getuigenissen in de miljoenen. Ze zijn dagelijks te horen en te lezen voor wie het maar wil horen en lezen. Je kunt zelf met deze mensen in gesprek gaan, maar ook naar hen luisteren op radio en televisie, of zelfs op cassettebandjes en video’s. Je kunt er over lezen in onder meer tijdschriften, kranten, boeken en op internet.

Wat dat betreft zijn de bewijzen overvloedig. Ergens las ik: ‘Sommige mensen zeggen dat gebedsverhoring niets dan toeval is, maar het is opmerkelijk hoeveel er “toevallig” gebeurt als mensen beginnen te bidden.’ (Bidden is je denken op de Schepper richten voor zijn leiding en hulp.)

Voor veel mensen is lichamelijke genezing na gebed door bovennatuurlijk ingrijpen van de Schepper een hulpmiddel om vertrouwen in zijn bestaan en macht te krijgen. Daarom zal ik hier een paar lichamelijke genezingen vermelden. Omdat horen zeggen misschien als makkelijker verfraaibaar wordt gezien, beperk ik me tot lichamelijke wonderen van mensen die ik persoonlijk ken.

Allereerst een kennis uit de kerk van in de veertig jaar oud. Hij had al een tijdje spierdystrofie, een ziekte waarbij de spieren in zijn lichaam langzaam afgebroken werden. Op een gegeven moment verscheen hij altijd met een grote band, kraag genaamd, om zijn nek. Zijn nekspieren waren niet sterk genoeg meer om zijn hoofd te kunnen ondersteunen. Al gauw kon hij alleen nog lopen met behulp van een stok. Maar hij gaf de moed niet op, want hij was eens in een kerkdienst geweest waar een profetie (aanwijzing van de Schepper aangaande de toekomst) over hem was uitgesproken dat hij volledig zou genezen. Op een dag was het inderdaad zover, er werd voor hem gebeden in Jezus naam (de naam van uitingsvorm de Zoon) en hij genas volledig. Zijn stok hangt nu als souvenir aan de wand in de gang van zijn huis.

Dan komen we wel zeer dicht bij huis, in eigen huis wel te verstaan. Mijn man had progressieve reumatoïde artritis. Dat zorgde ervoor dat hij in steeds meer gewrichten van zijn lichaam ontstekingen kreeg, totdat er amper nog gewrichten zonder ontstekingen waren. Hij had dus ontstekingen in zijn kaakgewrichten, nek, rug, schouders, ellebogen, polsen, vingers, heupen, knieën, enkels en tenen. Dan speelde dit meer op, dan dat. Hij had altijd pijn, soms behoorlijk erg. We waren er al een tijdje voor aan het bidden, maar er gebeurde niets. Op zekere dag, hij was net geopereerd aan zijn pols, was ik verontwaardigd in mijn geest. In de Bijbel, het boek over de

Schepper, las ik immers steeds weer dat de Schepper door alle tijden heen mensen genas. Ik voelde me gedrongen te gaan bidden en vasten (vrijwillig onthouden van eten en eventueel ook drinken) totdat mijn man genezen was. Steeds vroeg ik mijn man na een periode van gebed hoe het nu met hem ging. Eerst gebeurde er niets, maar na anderhalve dag ontdekte hij dat hij bewegingen kon maken die hij al in geen tijden meer had kunnen maken. En nou ik ernaar vroeg: hij had ook geen pijn meer. Van het ene op het andere moment waren alle ontstekingen weg. Zijn reumatoloog snapte er niets van en heeft pas na zes jaar van (half)jaarlijkse controles geconcludeerd dat mijn man zonder reden zijn tijd in beslag nam. Het is inmiddels zo'n acht jaar geleden. Mijn man heeft nooit meer ontstekingen gehad. Dank u wel, Schepper!

Wel weet ik van situaties waarin mensen oprecht gebeden hebben en niet het antwoord kregen waar ze op hoopten. Ieder die bidt, heeft daarmee te maken. De Schepper overziet onze levens en heeft soms zo zijn eigen redenen, die wij werkelijk niet begrijpen. Dan is dat het werkelijk aankomt op geloven, wat is: vertrouwen. Mijn man was vier jaar ziek voor de Schepper hem genas. Dat waren geen gemakkelijke jaren. Mijn advies is: ga door met wat je weet dat hij wil dat je doet en blijf, zolang je geen duidelijk 'nee' hebt gekregen op je verzoek, bidden.

Een vrouw zei eens: ons leven is net een borduurwerk. Zolang wij hier op aarde leven, zien wij alleen de achterkant. De draden van ons leven lopen kriskras door elkaar heen en de donkere kleuren benauwen ons. Als wij het aardse hoofdstuk van het leven verlaten hebben, zal de Schepper ons de voorkant van het borduurwerk van ons leven tonen. Dan zal blijken dat de donkere lijnen en vlakken meehelpen de figuren en kleuren er beter uit te laten komen. Aangezien deze vrouw dat zei nadat ze haar vader en zuster in de Tweede Wereldoorlog had verloren en zelf een concentratiekamp had doorstaan, weet ik dat dit geen goedkope pleister op de wonde is. Zij heeft zelf zeer donkere lijnen en vlakken doorleefd en haar vertrouwen is zeer beproefd, maar ze heeft het behouden. Ze is tot steun geweest voor honderdduizenden die worstelden met hun eigen verdriet en onbegrip.

Hoofdstuk 7 *Conclusie en reflectie*

Voor dit werkstuk over filosofie heb ik mij bezig gehouden met één van de meest basale vragen, namelijk of ons bestaan zinloos of zinvol is. Dit onderwerp is zo groots dat er dikke boeken over vol geschreven worden. Ik heb er dus slechts enkele aspecten van onderzocht en me beperkt tot een paar hoofdlijnen. Toch meen ik hiermee een goed stukje werk geleverd te hebben. Er zullen mensen zijn die zich helemaal in mijn redeneringen zullen kunnen vinden en er zullen mensen zijn die ze betwisten. Dat mag en is te verwachten bij filosofie. Het raakt immers de diepten van je wezen en is daarom van wezenlijke betekenis.

Wel hoop ik dat men moedig genoeg zal zijn om op zijn minst mijn beweringen te onderzoeken en ze niet zonder meer terzijde te schuiven omdat ik tere punten raak. Onze levens zitten complex in elkaar. Soms komen we op grond van eenzijdige informatie tot conclusies, waar we met meer informatie tot andere conclusies zouden komen. Onze vorige conclusies kunnen ons echter geleerd hebben andere informatie over specifieke onderwerpen af te weren. Bijvoorbeeld onder invloed

van persoonlijke pijn uit het verleden, die we niet weer opgerakeld willen zien. Dit is begrijpelijk, maar mijn vraag is of het ook verstandig is. Of het eerlijk is en je tot je recht laat komen.

Enerzijds heb ik gebruik gemaakt van exact redeneren, door wetenschappelijke kennis aan te dragen, die standpunten verwerpen of onderbouwen. Anderzijds heb ik geprobeerd rekening te houden met het belang van de persoonlijkheid en de persoonlijke ervaring. Naar mijn bescheiden mening hoeven die elkaar niet uit te sluiten, maar kunnen zij complementair zijn.

Hoe deden de filosofen voor ons dat? Zij namen wat zij zagen, wat gekend kon worden en probeerden daar een logische verklaring voor te vinden. Uit wat zij zagen trokken zij conclusies. Hetzelfde heb ik gedaan. Ik heb genomen wat ik zag en wat gekend kan worden. Daarbij heb ik mij van verschillende zijden laten informeren. Ik heb naar logische verklaringen gezocht. Uiteindelijk ben ik, na alles zorgvuldig afgewogen te hebben, tot een conclusie gekomen.

Mijn conclusie luidt: de Schepper bestaat. Toen ik aanvankelijk tot deze conclusie kwam, had ik nog geen contact met hem en uit mijn gegevens was duidelijk dat dat wel mogelijk moest zijn. Daarom nam ik de proef op de som. Ik accepteerde zijn recht en zei hem dat ik bij hem wilde horen. Het resultaat van die test ging mijn verwachtingen ver te boven. Door zich aan mij te verbinden, ontving ik zijn gave van een nieuw leven. Een ander, rijker leven, waarvan hij nog steeds de grote inspirator is. Zodoende behoor ik tot de vele miljoenen, die in de zinvolheid geloof. De thema's van mijn leven zijn dan ook liefde en recht.

Zowel liefde als recht zijn afhankelijk van actie. Liefde die niet geuit wordt, kan niet gekend worden. Liefde die niet gekend kan worden, heeft geen invloed ten goede. Sterker nog: door afwezigheid ervan ontwikkelt een mens zich ten kwade. Vanuit de ontwikkelingspsychologie en de gezondheidszorg is het bekend dat als een baby in grote mate liefde moet ontberen, terwijl het wel lichamenlijk goed verzorgd wordt, dat dit gebrek aan liefde verschillende sociale, sociaal-emotionele en gedragsstoornissen tot gevolg kan hebben, alsmede een achterlopende lichamenlijke ontwikkeling. Dit geldt overigens ook op latere leeftijd.

Recht dat niet beoefend wordt, is een onrecht in zichzelf. Het lastige is dat door onrecht vaak iets (blijvend) verloren gaat. Men accepteert daarom ook wel compensatie, zoals financiële boetes, (Halt-)straffen en detentie. Maar naast dat alles en soms boven dat alles zijn slachtoffers op zoek naar erkenning van het leed dat hun is aangedaan. Zo'n erkenning impliceert een actie.

Bij de Schepper gingen liefde en recht hand in hand, toen hij ons liefhad toen wij ons nog als vijanden gedroegen en toen hij recht deed door de straf voor die vijandigheid vrijwillig te ondergaan. Vervolgens draagt hij een ieder op de ander lief te hebben als zichzelf. Socrates zag het goed: ware liefde is waarlijk rechtvaardig. Het is uit één stuk, het ene is niet los van het andere te verkrijgen, zonder afbreuk aan zichzelf te doen.

Het is ook omkeerbaar: waar recht is waarlijk liefdevol. Dit laatste is voor mij een toetssteen. Wraak en wraakgevoelens hebben de neiging geen rekening te houden met de hele situatie. Recht zonder liefde is geen recht, omdat het moedwillig het ene uitgangspunt verheft en het andere

verwaarloost. Van de Schepper mag je verwachten dat hij rechtvaardig oordeelt, niet alleen omdat hij in staat is de objectieve waarheid te kennen, maar ook door zijn bereidheid zich volkomen te identificeren met zowel slachtoffer als dader.

Omdat kennis en inzicht zowel liefde als recht schragen, koos ik ervoor om deze opleiding te doen. De bijdrage die de module filosofie daaraan levert, is een ruimer zicht op en overzicht over de inspanningen, die mensen zich getroosten en getroost hebben om de hen omringende werkelijkheid te verifiëren en te doorgronden. Ik ben ontroerd door die zoektocht naar de fundamenteën van ons bestaan. Verder ben ik me nog bewuster geworden van de grote waarde die de thema's liefde en recht voor mij hebben.

Voor mijn werk als zorg op maat professional betekent het dat ik er naar streef liefde en recht in een harmonieuze relatie met elkaar de drijfveer van mijn handelen te maken. Uit de pedagogiek weten we dat onder het mom van liefde ouders hun kinderen kunnen verstikken. Hierbij staan de behoeftes van de ouder voorop, al beweren zij nog zo vaak het tegenovergestelde. Zij doen geen recht aan de persoon van het kind en de leefruimte die het nodig heeft. Andere ouders streven zozeer naar wat 'recht' is, dat zij hun kind overvragen en ontmoedigen en vergeten dat kinderen 'recht hebben' op eigen onderzoek en liefdevolle ondersteuning in plaats van puur gedirigeerd te worden. Vandaar dat de harmonie tussen die twee van belang is. Nou, Plato, wat denk je ervan?

Als ik het heb over liefde en recht, dan denk ik ook aan respect. Respectloosheid immers doet een persoon geen recht en is tevens liefdeloos. In mijn werk als gezinshuisouder kies ik ervoor om respect te hebben voor de kinderen die aan onze zorgen toevertrouwd worden. Maar ook voor hun ouders, die in de omstandigheden zijn geraakt dat ze (tijdelijk) niet voor hun kind kunnen zorgen. Een respectvolle opstelling naar plaatsers, die als onze opdrachtgevers eigenlijk ook een soort cliënten zijn, die zorg bij ons 'kopen', zorgt voor klantvriendelijkheid. Respect binnen de instelling schept een werkbaar klimaat.

Ik vind dat respect een waardevolle eigenschap is voor mij als zorg op maat professional. Respect zoekt rekening te houden met ieders draagkracht en draaglast, vraagt niet te veel, maar ook niet te weinig. Zorg op maat dus.

Dat betekent niet dat ik alles mijn respect waard vind. Leugen, bedrog en misleiding, misbruik en mishandeling zijn akelige zaken die zo mogelijk aan het licht gebracht en gestopt moeten worden. Uit respect voor mijn medemens. Opdat die barrières voor een zinvol bestaan zo veel mogelijk geslecht worden en het leven voor hen meer zinnig wordt.

Naschrift *Overwegingen van Plato en Nietzsche*

De ontmoeting met Johannes en Paulus zet Plato diep aan het denken. "God is licht en in Hem is in het geheel geen duisternis" heeft Johannes gezegd. Hmm. Past dit bij wat mij bekend is?

Het komt overeen met de zon, de vijfde graad van kennis. Zij straalt, geeft zichzelf constant, en in haar licht onderscheiden wij de vorm van alle dingen. Door haar zien wij wat zij zijn, hoe zij zijn en welke verhouding zij ten opzichte van elkaar aannemen. Ook al doorgronden wij het wezen van de dingen die wij zien niet, of niet volkomen, wij hebben toch redelijke kennis van hun bestaan en afmetingen. Uit hoe ze gebruikt worden door anderen met meer kennis, kunnen we tevens (iets) van hun doel en betekenis achterhalen. Dat is de vierde graad van kennis.

Zelfs de schaduwen ontleen hun bestaan aan de zon. Uit de schaduwen kun je afleiden dat zowel de dingen als de zon bestaan. Al zal alleen iemand die zowel de dingen als de zon kent, begrijpen dat de schaduwen door beide veroorzaakt worden. Anders zal hij blijven steken in de derde graad van kennis en de schaduwen zelf als de dingen zien.

Dat lijkt me verwarrende kennis. Immers, de schaduwen lengen en korten al naar gelang de stand van de zon ten opzichte van de dingen. Schaduwkennis is niet constant. Als er een wolk voor de zon schuift is er niet eens schaduw. Weg is wat je meende te kennen. Als enige tijd later de wolk niet meer voor de zon is, dan komt de schaduw in iets gewijzigde vorm en op een andere plek terug dan zij eerst was. Zo is het ook met weerspiegelingen op het water. Toch weerspiegelt het water wat werkelijk is en die werkelijkheid is tastbaar en zichtbaar (voor wie het zien kan) aanwezig.

Dit concludeer ik vast: de schaduwen en weerspiegelingen bewijzen dat er iets is. Zelfs als ik nu niet volledig kan bevatten hoe en wat het is, is er door hen bewijs dat het er is. Ook concludeer ik dat mijn begrip van hoe en wat het is, nu onvolledig is. Ik weet waar ik het over heb, maar de werkelijkheid is overweldigend echter dan mijn huidige besef ervan.

Nu snap ik waar Paulus het over had. Die gaf grif toe dat hij als in een spiegel zag. Hij bedoelt gewoon dat hij nu op het derde niveau van kennis zit. Maar hij weet nu al dat zowel de dingen als de zon, in haar overweldigende grootte, bestaan en dat hij die zal kennen zoals hij zelf gekend wordt. Dat noem ik niveau 3+.

Maar waarom zit hij dan pas in het derde niveau? Waardoor zal hij het vierde en vijfde betreden? Oh, is dat wat hij bedoelde met "vlees en bloed kunnen het koninkrijk van God niet beërven". Dit vergankelijke lichaam is als de banden in de grot, waarmee we in dit geval dus vastgehouden worden in maximaal het niveau 3+, het spiegelleven met besef. Geen wonder dat hij zegt dat de dood is verzwolgen in de overwinning. De dood snijdt de banden aan de vergankelijkheid door en bevrijdt de ziel.

Nee, hier klopt iets nog niet helemaal. Johannes zei nog iets over wat de Zoon gezegd had: "Tenzij iemand opnieuw geboren wordt, kan hij het koninkrijk van God niet zien". Als hij met die nieuwe geboorte bedoeld had dat je lichamelijk dood moest, dan had iedereen wel direct zichzelf van zijn eigen lichaam bevrijdt, door dat te doden. Maar dat deden ze niet. Het moet een andersoortig opnieuw geboren zijn, terwijl je nog in je lichaam zit. Als dat heeft plaatsgevonden, dan kun je het koninkrijk van God wèl zien. Zoiets als uit de grot opgetild worden. Je gaat over uit het schijnbare naar de werkelijkheid. Nee, toch niet.

Er verschijnen zweetdruppels op Plato's voorhoofd. Dit is best ingewikkeld, maar daar houdt hij wel van. Hij zet door.

Je leeft na dat opnieuw geboren zijn wel in het gebied van de werkelijkheid, maar je ogen zijn nog niet sterk genoeg om alles te kunnen zien zoals het is. Je kunt nu al wel de spiegelbeelden onderscheiden en je weet dat er hogere niveaus van kennis bestaan. Aha, dat is het! Je leeft pas volledig in de werkelijkheid als je je vergankelijk lichaam achter je gelaten hebt. Maar als je je vergankelijk lichaam achter je laat, terwijl je nog in de grot leeft, ben je ook na je lichamelijke dood, niet los van de grot. Maar dan ben je blijvend tot de grot veroordeeld, want je hebt geen lichaam meer waaraan je uit de grot getild kan worden.

Klopt dit? Het blijft appels met peren vergelijken, maar het voldoet. Maar wat afschuwelijk om altijd in de grot te moeten verblijven. En wat een onwetendheid en hoogmoed om degenen, die proberen de grotbewoners te bevrijden, uit te lachen, belachelijk te maken en naar het leven te staan. Dat is niet goed. Zoiets zou ik nooit doen.

Plato was niet de enige die aan het denken was geslagen. Johannes haalde Nietzsche al snel in en wist het gesprek weer op gang te krijgen. Om niet uitpuittend te zijn geef ik hier alleen een speciaal onderdeel van hun conversatie weer.

“Ik ben diep teleurgesteld in dat hele zogenaamd christelijke gedoe. Zij, die zondags vooraan in de kerk zitten, staan maandagmorgen als eerste klaar om je te besodemieteren. Waarom huichelen ze zo? Wat zit er voor hen in? Macht garandeer ik je. Ze zitten op de beste plaatsen om te laten zien hoe ‘goed’ ze zijn en om te benadrukken dat je hun gunst nodig hebt. Die hele eredienst is er voor de schijn. Ze zeggen op tijd hun ‘amen’, waarmee ze niet de wil van een godheid aanhangen, maar die van hun eigen belangen. Wie niet naar hen hoort, wordt uit de gemeenschap uitgestoten en kan het, ook financieel, wel schudden. Ik spuug op hen en veracht hen volkomen.”

Johannes heeft Nietzsche uit laten praten. Hij is geschokt door wat hij gehoord heeft. “Wat jij hier noemt, baart mij grote zorgen. Je verwacht het misschien niet, maar als dit het soort christendom is dat jij kent, dan heb je helemaal gelijk dat je het verwerpt en veracht.”

“Ik ben er zó boos over. De mensen worden kunstmatig klein gehouden. Er wordt hen van alles verboden, maar zij die verbieden, breken zelf hun eigengemaakte wetten voortdurend. Stiekem natuurlijk. Dan heb ik heel wat meer waardering voor mensen die zich niet laten ringeloren, ofwel slaaf maken. Zij doen wat zij doen. Zij hoeven zich niet te verantwoorden, noch aan een godheid, noch aan andere mensen, noch aan henzelf. Hun sterkte breekt baan.”

“Wat voor baan?” wil Johannes weten. “Dat maakt niet uit. Hun kracht spuit omhoog, manifesteert zich in vele uitingsvormen. Zij volgen gewoon hun aandriften in plaats van ze door een beteugelende moraal te laten verkwijnen. Dat is pas het ware leven.” “Dus het maakt niet uit wat ze doen, zolang ze hun aandriften maar volgen?” Nietzsche schudt zijn hoofd: “Juist door die aandriften te beteugelen ontstaan ressentimenten. Zij zullen dan haten wat en wie hen beteugelt en jaloers zijn op hen die macht over hen uitoefenen. Als er dan al een ‘kwaad’ moet zijn, laat het dan de beteugeling zijn.”

“Maar is dat niet precies het kwaad waar het volk zich tegen verzet? Voelen zij zich niet in hun vrijheid beteugeld door de zich baanbrekende kracht van de sterken? En waardoor zijn de sterken zo sterk? Wat ik ervan weet, heeft dat doorgaans te maken of met meer kennis of met meer geld. Waarbij het geld overigens vaak de toegangspoort tot de kennis is. Ligt de kracht van de sterken niet vaak in hun door meer kennis en geld geplaveide positie? Die zij naar hartelust gebruiken, zonder zich te storen aan om het even welke zwakkere hun pad kruist?”

“Daar gaan we weer!” roept Nietzsche vertwijfeld uit. “Is het soms de schuld van de sterke dat hij sterk is?” “Is het dan de schuld van de zwakke dat hij zwak is?” komt Johannes met een tegenvraag. “Schuld bestaat niet dan in het gemoed van de zwakken,” legt Nietzsche uit. “Waarbij de schuld altijd bij de sterken ligt en nooit aan hun zijde. Daarom hebben ze ook een wrekende god nodig, en een eeuwig leven in een hiernamaals om van het echte leven hier te herstellen.” “Hoe komen ze dan in dat hiernamaals?” vraagt Johannes aan Nietzsche. “Ze komen er niet, want het bestaat niet. Maar volgens henzelf komen ze er door nu af te zien van wraak. Ze doen of het iets

geweldigs van henzelf is, maar in feite kunnen ze niet anders, omdat ze niet de kracht hebben zich te wreken.”

“De God van het christendom is in eerste instantie een vergevende God. Hij is er niet op uit om zich te wreken. Sterker nog: hij liet wie hem vijandig gezind waren zich op hem wreken.” “Wat een sukkel!” reageert Nietzsche hartgrondig. “Mijn vriend Paulus kan het zo treffend zeggen: ‘Het zwakke van God is wijzer dan de mensen’. Want hierdoor heeft hij de weg vrijgemaakt voor iedereen die wèl bij hem wil horen. Wie zich blijvend van hem afkeert, wie kiest om te geloven in een karikatuur, sluit zichzelf buiten van zijn vergeving. Voor zo iemand blijft er niets anders over dan om de volle boosheid van God te ondergaan, terwijl dat absoluut niet nodig was geweest.”

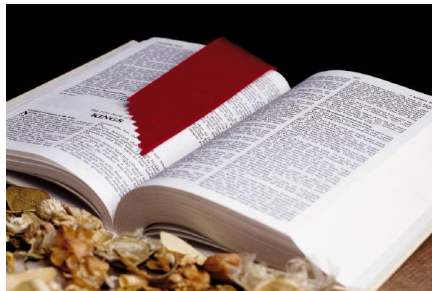
“Johannes, houd er alsjeblieft over op, wil je? Ik ken deze verhalen al, ik heb ze ontmaskerd. Ik geloof er niet in, ik bestrijd ze. Als het moet bestrijd ik jou.” “Of je mij bestrijdt is van ondergeschikt belang. Maar wat ik je dan wel wil vragen, is wie hier nou last heeft van ressentiment? Het lijkt me dat de pot de ketel verwijt dat hij zwart ziet.” Nietzsche probeert er tussen te komen, maar Johannes zegt: “Nee, laat me even uitpraten. Ik laat je zo met rust. Maar jij begon mij te vertellen dat je spuugt op het christendom omdat de mensen huichelen en elkaar onderdrukken. Dat is heel erg. Zo hoort het niet te zijn. Mijn vriend de Zoon is hier heel stellig in geweest, dat degenen die leiding willen geven zich moeten opstellen als dienaren en dat ze degenen die ze leiden van harte lief moeten hebben. Hij heeft zelf nooit anders gedaan. Kijk daar dan naar. Jij kijkt naar een vervuilde rivier en trekt je conclusies over de schone bron. Zoek die bron eens op, hij zal het vuil wegspoelen en je verkwikken. Denk hier alsjeblieft serieus over na. Enne,” hier grijpt Johannes in een zak van zijn mantel: “dit is voor jou. Een klein cadeautje. Veel plezier ermee en de groeten aan je familie.”

Nietzsche krijgt iets in zijn handen gestopt en voor hij het open heeft gemaakt, is Johannes verdwenen. “Nou, dat zal me iets moois zijn,” mompelt Nietzsche. Er zitten twee dingen in het pakje. Het eerste is een blikje zalf. Hij maakt het open, maar ziet dat er niets in zit. “Haha, leuk grapje hoor,” meesmuilt Nietzsche en hij gooit het blikje weg. Het tweede is een klein boekje. Op het schutblad staat geschreven: “Für mein lieber Freund Friedrich. Als das erste Geschenk Ihnen befremd had und Sie es nicht benützt haben, gibt das zweite Geschenk möglichen, die weiter reichen als Sie befürchten dürfen. Ich habe es selber gründlich beprüft und hab meinen Befinden hier aufgeschrieben. Ich hoffe es so wiedergegeben zu haben, daß es interessant ist für Philosophen. Es wirkt nur als es benützt wird, aber das ist ja selbstverständlich. Herzliche grüße, Johannes.”

Literatuuropgave

Geraadpleegde literatuur:

- Aantekeningen uit de lessen filosofie.
- Inleiding in de filosofie, onder leiding van prof. dr. W.J. van der Dussen.
- Handboek ontwikkelingspsychologie, door L. Verhofstadt-Denève en P. Van Geert en A. Vyt, ISBN 90 313 1608 3.
- Evolutie, een ei zonder kip, door drs. Ben Hobrink, als bijlage geleverd.
- Bijbel, verschillende auteurs, ISBN 90-6126-643-2. (Het vierde boek van het tweede deel is wat Johannes aan Nietzsche gaf volgens bovenstaand verhaal.)

Aanbevolen literatuur:

- Degeneratie, het einde van de evolutietheorie, door Peter Scheele, korte inhoud: hoe de huidige inzichten van de genetica onthullen dat de soorten of typen *niet* door natuurlijke selectie zijn ontstaan.
- Er klopt NIKS van!, door D. Sørensen, ISBN 90-6067-919-9, korte inhoud: onthutsende onthullingen over de evolutietheorie.
- Het kruis in de asfaltjungle, door David Wilkerson, ISBN 90-6067-230-5, korte inhoud: een magere plattelanddominee wordt door God geroepen naar de drugshel van New York. Vol getuigenissen over wonderen van lichamelijke genezing, emotionele genezing en financiële wonderen.
- Ik zal nooit meer huilen, door Nicky Cruz, ISBN 90-6067-275-5, korte inhoud: een jonge knul wordt leider van een jeugdbende in New York. Daar komt hij in contact met dominee David Wilkerson. Hij verzet zich hartstochtelijk tegen diens krachtige liefde.
- Leven als een Koningskind, door Harold Hill, ISBN 90-6823-001-8 maar ik meen dat er een nieuwe druk inmiddels is, korte inhoud: een elektrotechnisch ingenieur vertelt op vaak humoristische wijze hoe ingrijpend en wonderlijk zijn leven is veranderd nadat hij gebeden had: “Here Jezus, als U werkelijk hier aanwezig bent, zoals mijn vriend Ed schijnt te denken, wilt U Zich dan alstublieft werkelijkheid voor mij maken, nu direct?”
- Doden sterven niet, door Dr. W.C. van Dam, hopelijk nog verkrijgbaar, anders heb ik nog wel een exemplaar, ISBN 90-242-0059-8, korte inhoud: boeiend onderzoek naar wat mensen (en hun omgeving) meemaakten op de rand van de dood. Vol getuigenissen van wonderen van lichamelijke genezing en nog veel meer.

Aanbevolen websites:

- www.creabel.org
- www.degeneratie.nl